

INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH POLSKIEJ AKADEMII NAUK
Institute of Literary Research Polish Academy of Sciences

DIGITAL
HUMANITIES
CENTRE

BIBLIOGRAFICZNA SOCJOLOGIA LITERATURY – BADANIA NA DANYCH DOTYCZĄCYCH POLSKICH KONKURSÓW I NAGRÓD LITERACKICH W LATACH 1989–2001

dr Tomasz Umerle
mgr Cezary Rosiński

Kontakt:
tomasz.umerle@ibl.waw.pl
cezary.rosinski@ibl.waw.pl

www.ibl.waw.pl

ul. Nowy Świat 72, 00-330 Warsaw, Poland
phone/fax: (22) 826 99 45, (22) 65 72 895
e-mail: sekretariat@ibl.waw.pl

1. Zakres przedmiotowy PBL
2. Działy (hasła) PBL dot. polskiego życia literackiego
3. “Konkursy” i “Nagrody” w PBL
4. Bibliografia socjologiczna - termin i metoda
5. Badania na danych i analityka kulturowa
6. Badania wstępne - oczekiwania wobec badania
7. Badanie wpływu konkursów i nagród na twórczość pisarzy
8. Dalsze badania?

Zakres przedmiotowy PBL

PBL gromadzi metadane dotyczące polskiej literatury, teatru i filmu (w Polsce i za granicą) oraz recepcji literatury i teatru w Polsce. Rejestruje druki zwarte (analizuje każdego roku całość piśmiennictwa wydawanego w Polsce), ciągłe (ok. 850 tytułów czasopism każdego roku).

Prowadzi także uporządkowane elektroniczne zbiory danych dot. wydarzeń (ponad 25000), instytucji (prawie 6300) i osób uczestniczących w polskim życiu kulturalnym (ok. 70000) (niezależne od opisów bibliograficznych).

PBL wyróżnia szeroki zakres zbierania materiału - rejestruje również takie formy recepcji literatury, jak słuchowiska radiowe i przedstawienia teatru telewizyjnego oraz programy radiowe i telewizyjne.

Polskie życie literackie - hasła PBL

Konkursy

Ogólne

Kroniki wydarzeń kulturalnych

Cenzura

Polityka kulturalna

Prawo autorskie

Sprawy bytowe i zawodowe literatów

Udział literatów w życiu politycznym i społecznym

Festiwale, konferencje, narady...

Nagrody

Odznaczenia państwowe...

Plebiscyty, książki roku

Związki i stowarzyszenia twórcze (ogólnopolskie)

Życie literackie w ośrodkach (życie literackie)

Życie literackie polskie za granicą

Działy (hasła) “Konkursy” i “Nagrody”

Hasłami “Konkursy” i “Nagrody” oznaczane są wszelkie tego rodzaju napotkane w źródłach PBL wydarzenia związane z literaturą.

Jaki jest stosunek wiedzy o ŻL (w powyższym zakresie) zgromadzonej przez PBL a realnym wymiarem ŻL w Polsce?

Twardych danych nie ma, ale można założyć, że w okresie dominacji kultury druku PBL rejestruje zdecydowaną większość wydarzeń literackich w PL, które mają choćby szczątkowe oddziaływanie społeczne, którego ślad pozostaje w piśmiennictwie.

Imprezy Rok: 2002 Numer zapisu: 1137737 Sztorc: Uwagi:

Klasyfikacja
 Rodzaj zapisu: konkurs
 Dział: konkursy (życie literackie)
 Dział:

Wprowadź zapis imprezy do działu twórcy: Kartoteka twórców

Podstawowe dane imprezy
 Tytuł imprezy: "Szukamy talentów wsi" - Międzynarodowy Konkurs Poezji (2002; edycja XXII)
 Opis imprezy:
 Organizator: ogł. Towarzystwo Przyjaciół Wąglan
 Dotyczy teatru:
 Adnotacje: wyróżn. Katarzyna Szmyrska
 cd. adnotacji:

Osoby Do Indeksu wpis. alf.

Nazwisko	Imię	Pseud./Krypt.
Szmyrska	Katarzyna	

Hasła przekrojowe i słowa kluczowe do indeksu rzeczowego

Konkursy	literackie

 Hasła i klucze Dodatkowe słowa kluczowe

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE O ZAPISIE

Dział bibliografii: Życie literackie
- Konkursy (życie literackie)
Rodzaj zapisu: konkurs
Tytuł: **"Szukamy talentów wsi" - Międzynarodowy Konkurs
Poezji (2002; edycja XXII)**
Organizator: ogł. Towarzystwo Przyjaciół Wągłan
Adnotacje: wyróżn. Katarzyna Szmyrska
Numer zapisu: 1137737 (PC)

Inne zapisy dotyczące tego materiału:

- artykuł: *Rocznik Jeleniogórski 2003 t. 35 s. 341 (wyróżnienie...)* [szczegóły](#)

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE O ZAPISIE

Dział bibliografii: Życie literackie

- Konkursy (życie literackie)

Rodzaj zapisu: artykuł o imprezie

Adnotacje: wyróżnienie

Źródło: Rocznik Jeleniogórski, 2003 t. 35 s. 341 - [szczegóły](#)

Numer zapisu: 1137680 (PC)

Dotyczy zapisu: konkurs: **"Szukamy talentów wsi"** - **Międzynarodowy Konkurs Poezji (2002; edycja XXII)**, wyróżn. Katarzyna Szmyrska [2002] - [szczegóły](#)

Przykładowy zapis - powiązania i źródła

O konkursie “Szukamy talentów wsi” dowiedzieliśmy się z analizy “Rocznika Jeleniogórskiego” (2003, t. 35).

Powstały dwa zapisy w bazie danych, tj. zapis samego wydarzenia (slajd 6.-7.) oraz zapis materiału, który o nim mówi (slajd 8.).

Przykładowy zapis - powiązania i źródła

O konkursie “Szukamy talentów wsi” dowiedzieliśmy się z analizy “Rocznika Jeleniogórskiego” (2003, t. 35).

Powstały dwa zapisy w bazie danych, tj. zapis samego wydarzenia (slajd 6.-7.) oraz zapis materiału, który o nim mówi (slajd 8.).

Bibliograficzna socjologia (literatury)

Tekst - interesuje badania literackie, hermeneutykę tekstową etc. Materialność książki to domena historii książki i bibliografii analitycznej. Bibliograficzna socjologia ma za zadanie zrozumieć społeczeństwo i to, co społeczne poprzez badanie relacji pomiędzy abstrakcyjnym i materialnym wymiarem książki.

(Gupta, 173-174)

Bibliograficzna socjologia (literatury)

Bibliograficzna socjologia mówi raczej poprzez i wokół książek, aby zrozumieć to, co społeczne (geopolitycznie i szerzej). Sięga ona ku społecznemu horyzontowi poprzez to, co bibliograficzne.

(Gupta, 179)

Dziś nauki, biznes, rządy i inne agencje opierają swoją pracę na komputerowej analizie i wizualizacji wielkich zestawów i przepływów danych. Używają statystycznej analizy danych, eksploracji danych, wizualizacji informacji, analityki wizualnej i symulacji. Proponujemy zastosowanie tych technik do współczesnych danych o kulturze. Wielkie zestawy danych już są dostępne - to rezultaty wysiłków digitalizacyjnych muzeów, bibliotek i firm.

(Lev Manovich)

Dysponujemy danymi za lata 1989 - 2001.

Chcemy zbadać sytuację twórczości autorów przed i po otrzymaniu N/K.

Wybieramy następujące kryteria:

- chcemy zbadać możliwie klarowną sytuację “wpływu” - wybieramy twórców, którzy otrzymali nagrodę po raz pierwszy od co najmniej 6 lat, stąd wybieramy osoby, które po raz 1. w obrębie naszych danych zdobyły N/K.

Problemy

1. trudność w określeniu, czy dany twórca jest zwycięzcą-debiutantem (brak danych w formie cyfrowej sprzed '89),
2. czy to ma znaczenie, że ktoś zdobył nagrodę np. w '82 roku? (założyliśmy, że na razie zasadniczo nie ma),
3. czy badamy recepcję ogólnie czy aktywność pisarską (co z osobami, które zmarły między '95 a '01; o ile takie są),
4. nie wszystkie osoby mają w bazie danych datę urodzin i śmierci.

Dla tej grupy twórców określamy ich twórczość dla każdego roku - zarówno książkową, jak i czasopiśmienniczą.

Pliki wyjściowe:

konkursy-książki:

https://drive.google.com/open?id=1-sHcg9wSKD06m6ZukJ90_93eEsZABkC5

konkursy-czasopisma:

<https://drive.google.com/open?id=1kNikZpqZCCupB21jDnExDLWGDAyVYAi>

nagrody-książki:

<https://drive.google.com/open?id=1AGPrDfuZ3jMPHbQWRcduc6nFsTi4ZfSI>

nagrody-czasopisma:

https://drive.google.com/open?id=12_WWqyKHx_E_SHIzX0I-5hM0cAKZ_Q1y

Ciekawostka:

w naszych danych - co skwapliwie usuwaliśmy z danych badawczych - pojawiają się nazwiska typu Bolesław Leśmian czy Kazimierz Wierzyński, gdyż osoby indeksowane są przy zapisach K i N w taki sposób, iż nie można - przy wyszukaniu z bazy danych - odróżnić osoby wyróżnionej/nagrodzonej od tej, ku czci której K/N jest organizowany/a.

Wpływ nagród i konkursów na twórczość pisarską - badania wstępne

Efekty badań:

konkursy:

<https://drive.google.com/open?id=12m9QNeJWEB0xj1WnqA9D-vhFkOqDeRsx>

nagrody:

https://drive.google.com/open?id=1o_zjOAMD6rJ6nC1UPiNVI-yRhmH12Jse

<https://drive.google.com/open?id=1qugCCwhA5SZcidQETKJiTqI75iTZWldn>

Interpretacja:

Zauważalny jest trend wzrostowy przed rokiem otrzymania nagrody oraz następnie spadek frekwencji utworów.

Zastanawiająca jest duża frekwencja w okolicach roku 1989; nie potrafimy jeszcze odpowiedzieć na pytanie, czy jest to przypadek, czy tendencja.

Dalsze badania:

- **powtórzenie procedury dla lat 1993-1997 (przynajmniej dla 3 lat), ale np. przy**
 - **uzupełnieniu danych kluczowych dla pojawiających się w danych informacji (rok urodzin i śmierci autora, typ konkursu i nagrody, ew. płci),**
 - **zróźnicowaniu kategorii twórców wg wieku,**
 - **uzupełnieniu charakterystyk źródeł (np. regionalne/ogólnopolskie nacechowanie twórczości).**

Dlaczego badania wstępne?

Da to pełniejszy obraz zjawiska, niemniej będą to wciąż badania wstępne do realizacji właściwego zadania, jakim są empiryczne badania nad wpływem nagród i konkursów na twórczość literacką po 1989, a przynajmniej w 1. dekadzie tego okresu, do czego potrzeba poszerzenia zasobów danych o dane kontekstowe pochodzące sprzed 1989 lub po 2001.

PBL zawiera bogatsze dane mówiące o obiegach literackich czy aktywności pisarskiej - zapraszamy do współpracy. :)

Dziękujemy za uwagę.
Kontakt:

tomasz.umerle@ibl.waw.pl
cezary.rosinski@ibl.waw.pl

Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2015-2018. Projekt: „Polska Bibliografia Literacka – laboratorium wiedzy o współczesnej kulturze polskiej” nr 0061/NPRH3/H11/82/2014.